

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. január 2. bel. v a s á r n a p
-----

sb0001 4 160 mtib1001

a történelmi drámától a mesejátékig - színházi bemutatók
januárban /1. rész/

1983. január 2. - történelmi dráma, társadalmi és morális
színmű, lélektani krimi, fantasztikus darab, mesejáték - változatos
témájú és műfajú alkotásokkal bővül a fővárosi színházak programja
januárban. egy vonás összefüzi valamennyit: mindegyik alkotás a xx.
században keletkezett.

január 14-én mutatja be a pesti színház horvai istván
rendezésében miroslav krlezának, a horvát irodalom nemrég elhunyt
világhírű képviselőjének léda című művét, amely a szerző másik két
neves darabjával, az agóniával és a glembay ltd.-vel együtt alkot
egy trilógiát. a három mű közös témája: egy dzsentri család
tündöklése és bukása. krleza erőteljes hitelességgel, olykor
naturalisztikus nyersséggel ábrázolja e társadalmi réteg
jellegzetes képviselőinek felemelkedését, majd züllését. a három
dráma közül az író a lédában a legelnézőbb: társadalmi ítélete itt a
legenyhébb.

az állami bábszínház 18-án tüzi műsorára lázár ervin berzsián és
dideki című fantasztikus játékát, lengyel pál irányításával. az
óvodásoknak és kisiskolásoknak szánt darab tanulságos mese az emberi
kapcsolatokról, kötődésekről: elsősorban a barátságról, a
szeretetről, az áldozatvállalásról. január 20-tól játsszák a thália
színházban kőváry katalin rendezésében békés pál egy kis térzene
című mesejátékát, amely a térzenék hajdani színhelyétől, a ligettől

nem messzi eső vii. kerületben, a „csikágóban”, játszódik. a darab főszereplője egy nyugdíjas főpincér, aki „mellesleg”, titokzatos varázsló is.

ugyanezen a napon másik premierre is sor kerül: a reflektor színpadon alekszandr gelman magasfeszültség című kétszemélyes társadalmi drámájára, lengyel györgy rendezésében. a szerzőt elsősorban a nemzeti színházban is nagy sikert aratott egy ülés jegyzőkönyve és a visszajelzés című művei alapján ismeri a magyar közönség. ezuttal is izzón aktuális társadalmi drámával jelentkezik. /folyt. köv./

da/mi/zsu
00.10 020183 1985

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

a történelmi drámától a mesejátékig - színházi bemutatók januárban /2. rész/

nagy érdeklődésre tarthat számot a józsef attila színházban patrick hamilton lélektani krimijének, a gázlágnak a 22-i bemutatója, maár gyula színpadra állításában. bizonyára sokan emlékeznek ugyanis az azonos című, immár klasszikus értékű filmre ingrid bergmannel és charles boyer-vel a vonzó, gyanútlan, csaknem örületbe kergetett feleség, illetve a látszólag gentleman, valójában gonosztevő férj szerepeiben.

a hónap végén újra magyar szerzők darabjaival gazdagodik a fővárosi színházi repertoár: 28-án mutatja be a madách színház hágy gyula egyik legjobb művét, az isten, császár, parasztot, amely az eszközeiben nem válogató zsigmond magyar király, majd német-római császár életutját eleveníti fel. a játékszin pedig a hónap utolsó napján tüzi műsorára móríc zsigmond rokonok című regényének színpadi változatát, móríc virág adaptálásában, babarczy lászló rendezésében. /mti/

dal/mi/ag/zsu sl
00.11 020183 0998

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

uj könyvek a móra kiadó gondozásában

1983. január 2. - az év utolsó napjaiban több érdekes könyvvel bővült a móra kiadó kínálata. elsősorban a kamaszoknak szól berkes péter katonamesterség című írása, amelyben a katonaéletet mutatja be: a kiképzés mindennapjaitól a különböző alakulatok egymástól gyakran merőben eltérő tevékenységéig.

köpeczi béla válogatta és szerkesztette a világirodalom gyöngyszemei sorozat új kötetét, a román költők antológiáját. nemcsak a műköltészet régi és kortárs kiválóságainak lírájából ad válogatást, de megismerteti az olvasót a román népköltészet sokszínű természetének legjavával is. szintén a sorozat új darabja a szovjetunió kelet-ázsiai népeinek költészetéből készített összeállítás, az aranykert.

sivatagok világa a címe balázs dénes kötetének, amelynek sok színes ábrája, szebbnél szebb fényképe tudományos alapossággal, ugyanakkor igen élvezetesen, közérthetően mutatja be a sivatagok korántsem olyan sivár világát: növényi és állati élőlény-együtteseit.

nemzetközi szerzőgárda alkotása az első izben nszk-beli kiadónál megjelent és most magyarra is lefordított az állatvilág titkai című kötet. alcíme sokat elárul a témáról: az egysejtűtől az emlős állatig. sok színes felvétel és lapszéli jegyzet segíti a közérthető leírások még jobb megértését.

kedvelt madarunk a gólya életét hozza közel az olvasóhoz mödlinger pál műve. szép felvételekkel kíséri a szöveget kapocsy györgy a gólya, gólya hazaszállj! című kötetben. a szerzők még őszi vándorutjukra is elkísérték a madarakat, egészen egyiptomig követeve költözésüket.

régi feljegyzések magyarországról a címe tardy lajos történelmi ismeretterjesztő irásának. mult századok utazóinak, kereskedőinek leveleiből, utinaplóiból vett részletekkel mutatja be hazánk fejlődését vagy éppen - mint a török korban volt - hanyatlását.

a fiatalok érdeklődésére tarthat számot steve dunleavy érdekes, megrázó könyve, amelyet a hajdani rock- király önpusztító életéről írt, mi történt, elvis? címmel. /mti/

t dal/mm/ár/zsu sl
00.11 020183 2052

-.-

sb0004 4 130 mtib1004

bevált a sürgősségi ellátás rendszere - urh rádiótelefonok a körzeti ügyeleteknek

1983. január 2.- a körzeti központi orvosi ügyeleti szolgálatok január első napjaitól kapják meg az urh rádió-telefonokat. miként az országos kórház és orvostechnikai intézetben elmondták, a budapesti rádiótechnikai gyár 16 megyébe, 167 szolgálatnak szállít ilyen készülékeket, amelyeket az ügyeletiek központjában és gépkocsijain szerelnek fel. a tizenöt millió forintos beruházás lehetővé teszi, hogy az ügyeletés orvosok utközben értesüljenek az újabb hívásokról, és így hamarabb eljussanak a betegekhez.

az egészségügyi tárca az ötnapos munkahét bevezetésének előkészítése során döntött úgy: lehetővé teszik a rádiótelefon-kapcsolatot az összes körzeti központi orvosi ügyeletiek számára. a megyék zömében már felkészültek az urh-hálózat telepítésére, helyenként - mint nógrád megyében - a domborzat nehezíti az ultra rövidhullámok terjedését, ezért itt csak a szükséges technikai feltételek megteremtése után építhetik ki az egészségügyi hírközlő rendszert. békés megyében egyébként már évekkel ezelőtt kialakították az orvosi ügyeletiek urh-hálózatát. vas megyében többhelyütt már ugyancsak felszerelték a rádiótelefonokat. a borsod megyei tanács vállalta, hogy a helyi lehetőségek hasznosítása révén valósítja meg a rádiótelefon-összeköttetést.

az országos kórház és orvostechnikai intézet, és a posta tervezette meg az urh-rádiótelefon-rendszert, ennek telepítéséről, üzemeltetéséről a megyei tanácsok gondoskodnak majd. a következő években rendre bekapcsolhatják az urh-hálózatba a mentőszolgálatokat, a kórházakat, a vérellátókat is, vagyis kiépülhet a teljes megyei egészségügyi, hírközlési rendszer, és így jobban elláthatják gyors segítségre szorulókat.

1982 végéig országszerte megszervezték a körzeti központi orvosi ügyeleteteket is. - mondták az egészségügyi minisztériumban. az orvosok mindig egy helyen teljesítenek ügyeletet, hét végén - péntek délutántól hétfő reggelig -; számos központban hét közben is. a sürgősségi ellátásnak ez a rendszere kedvezőbb, mint a régi összevont ügyelet, amelynek helye változott, a betegek nem tudták hol keressék az ügyeletés orvost. a lakosság orvosi ellátása így folyamatos, a központi szolgálatok teljesítik feladataikat, megfelelnek a követelményeknek. a továbbfejlesztés során szervezési intézkedésekkel megszüntetik a betegek gyors ellátásának akadályait, helyenként módosítják az ügyeleti körzethatárokat, a lehetőségek szerint gyarapítják a központok laboratóriumi, diagnosztikai felszereléseinek, orvosi műszereinek számát. a rendelőintézetek hét végéig szolgálatainak időtartamát, apparátusát azonban módosítják, varni! mivel szombaton kevés lakos igényli a szakrendeléseket.
/folyt. köv./ me/ka/zsu
00.12 020183 2771

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

bevált a sürgősségi .../2.rész/

folytatják a kórházi felvételi osztályok, részlegek létesítését, a meglévők fejlesztését. számos gyógyintézetben ugyanis már kialakították ezeket, azokban az intézetekben pedig, ahol nincs e célra alkalmas helyiség, épületeik rekonstrukciójával egyidőben a következő években rendezik be. a fővárosban a jános, a róbert károly köruti és a péterfi sándor utcai kórházban előreláthatóan 1983-ban megteremthetik a felvételi osztályt, amely - miként az eddigi tapasztalatok bebizonyították - szükséges a betegek gyors és jó ellátásához. a sürgős ellátást igénylő betegeket itt szakorvosok egy csoportja - a felvételi team - vizsgálja meg és dönti el: szükséges-e a további kórházi kezelés, és ha igen, melyik osztályon. s annak érdekében, hogy az orvosok minél hamarabb elvégezhesék a vizsgálatokat, megkezdhesék a gyógykezelést, a kórházak diagnosztikai osztályain, laboratóriumaiban két műszakban dolgoznak majd. a felvételi osztályok szakmai tanáccsal, vizsgálatokkal segítik a körzeti ügyeleteteket is. /mti/

me/ka/ár/zsu sl
00.13 020183 1071

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

társulás a gyenge tsz-ek segítésére

1983. január 2. - agrobihar néven gazdasági társulást alakított a tszker hajdu-bihar megyei területi központja és az agrotek berettyóújfalui székhellyel. elsősorban a bihari táj zömében gyenge adottságú termelőszövetkezeteit akarják segíteni gépekkel, eszközökkel, ipari termékkel. a társulás 22 millió forint alaptőkével indult. az agrotek vagyoni hozzájárulás címén gépeket, pótalkatrészeket, műtrágyát, növényvédő szereket ad, a tszker az épületeket, járműveket, a garanciális javításhoz szükséges felszereléseket, eszközöket bocsátja a társulás rendelkezésére.
/mti/

szü/éva/st/mz sl
00.13 020183 0641

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

milliárdos megtakarítás a helyiséggazdálkodás fejlesztésével
/1.rész/

1983. január 2. - több mint egy milliárd forint értékű épületvagyon beruházási költségét takarították meg eddig a budapesti irodahelyiség elhelyező bizottság közreműködésével. a bizottságot két évvel ezelőtt hozta létre a kormány a fővárosi helyiséggazdálkodás fejlesztésére. a minisztertanács titkársága, az országos tervhivatal és a fővárosi tanács képviselőiből alakult testület az építésügyi és városfejlesztési miniszter elnökletével ebben az időszakban összesen 53 ügy kapcsán 104.543 négyzetméter - szabaddá vált - irodaterület sorsáról, új gazdájának kijelöléséről rendelkezett. az irodai helyiségek igénylőit a kérelem társadalmi fontosságának megfelelően elégitik ki. mindamellett arra is nagy figyelmet fordítanak, hogy az eredetileg kereskedelmi és egyéb szolgáltatásra épült, ám jelenleg más célra igénybevett helyiségeket mielőbb az eredeti rendeltetésnek megfelelő használatra adják vissza.

az iparirányítás korszerűsítésével összefüggésben, a bizottság közreműködésével kapott helyet az ipari minisztérium. azzal pedig, hogy a volt nehézipari minisztérium épületében helyezték el a legfelsőbb bíróságot és a legfőbb ügyészséget, létrejött a markó utcában és környékén - a már meglévő fővárosi bíróság és a pesti központi kerületi bíróság épületeivel együtt - a nagy igazságügyi városnegyed. a legfőbb ügyészség volt épületében a korábbinál jobb körülmények közé került a központi népi ellenőrzési bizottság, s ennek münnich ferenc utcai volt székháza pedig a magyar televízió egyes részlegeinek befogadásával a tv központi épületének zsufoltságát enyhítette. ebből az épülettömbből kiköltözik a mtesz, amely a döntés szerint a volt könnyűipari minisztérium székházát foglalja majd el, amikor az épületben már elvégezték a műszaki szakvélemények szerint szükséges szerkezeterősítési és felújítási munkálatokat.

jelenleg 65 igénylést tartanak nyilván. a kérelmezők mindegyike kétszáz négyzetméternél nagyobb, összességében 77 ezer négyzetméter irodaterületet kíván felhasználni. a helyiséggazdálkodás tervszerűségének biztosítására rövidesen elkészítik az irodahelyiségek budapesti kataszterét, s számítógépes adatbankját, amely naprakész információkkal segíti majd a legcélszerűbb elhelyezési megoldások fellelését. /folyt. köv./

sb/ka/zsu
00.14 020183 2353

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

milliárdos megtakarítás /2.rész/

igy könnyebben és gyorsabban valósíthatják meg azokat a távlati elképzeléseket is, amelyek szerint - a markó utcai igazságügyi központhoz hasonlóan - létrejöhet a kutatóintézetek, vagy a tervező vállalatok és más szervezetek szakmai városnegyede, épülettömbje. ezzel nemcsak együttműködésüket javíthatják, hanem munkájukat is gazdaságosabbá tehetik azzal, hogy az egyforma tevékenységeket ellátó önálló kis szervezeteket - tervmásolás, sokszorosítás, stb. - közös központi helyen vonják össze. javaslatokat készítenek arra is, hogy meggyorsítsák a rendeltetésétől eltérően használt üzlet-, műhely- és raktárhelyiségek felszabadítását és ezeket ismét az eredeti cél szolgálatába állítsák. /mti/

sb/ka/jf/zsu sl
00.14 020183 0759

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

műhelyek és lakások - Lomtárakból

1983. január 2. - tatabányán tavaly hetvennél több műhelyt, üzletet és lakást rendeztek be korábban kihasználatlan helyiségekben. az ingatlankezelő vállalat városszerte felmérte, hogy milyen módon lehetne a legcélszerűbben hasznosítani az emeletes háztömbök alagsorában és földszintjén lévő üres vagy lomtárként kezelt helyiségeket. a többi között fodrászüzeteket, butikokat, klubokat és műhelyeket nyitottak bennük, a lakásra alkalmas üres helyiségeket pedig felajánlották azoknak, akik vállalták, hogy saját költségükre elkészítik új otthonukat. az ilyen módon létrehozott összkomfortos földszinti lakások építési költségét, amely nem haladta meg a 100.000 forintot, az ikv beszámítja a lakbérbe. /mti/

ráb/oné/st/mz sl

00.15 020183 0775

-.-

bel

- 8 -

1983.01.02.

sb0010 4 150 mtib1010

több papír - kevesebb import

1983. január 2. - eredményes évet zártak 1982-ben a lábattani papírgyár dolgozói: éves mennyiségi tervüket 600 tonnával túlteljesítették. ebben az iparágban nagy a jelentősége a mennyiségi termelés növelésének, mert több papírféleségből még importra szorul a kereskedelem, s a túlteljesítés arányában tudja csak csökkenteni a behozatalt. a lábattani üzemben terven felül gyártott hatszáz tonna papír értéke importáron számítva 420.000 dollár. konvertibilis devizakiadást takarítottak meg például azzal, hogy a hazai dohányipar részére a tavalyinál kétszer több parafautánzatu szopókapapírt és filterburkolót készítettek, s növelték a géptávirókhoz, számítógépekhez és az egyéb ügyviteli berendezésekhez szükséges másolópapírok előállítását is. az idén már a crepto egészségügyi papírból is csökkentheti importját a hazai kereskedelem. a lábattani gyár műszaki dolgozói ugyanis az elmúlt hónapokban minimális beruházással megteremtették a feltételeket ahhoz, hogy a korábbinál jóval nagyobb mennyiségben állítsák elő ezt a terméket.

nem feledkeznek meg ugyanakkor a termékek minőségének javításáról és a választék növeléséről sem. a termelési költségeket az importból származó nyers- és segédanyagok takarékosabb, ésszerűbb felhasználása révén 1982-ben csaknem husz millió forinttal csökkentették. /mti/

ráb/st/zsu sl
00.15 020183 1368

.-.

bel

- 9 -

1983.01.02.

sb0011 4 150 mtib1011

anyagtakarékosági pályázat

1983. január 2. - az ésszerű anyagtakarékoság megvalósítására pályázatot hirdet az ipari minisztérium több más minisztériummal, országos hatáskörű szervvel, és a mtesz-szel közösen. a pályázat a kormányprogramhoz kapcsolódva a gazdaságosabb anyagfelhasználást, a fajlagos anyagmegtakarítást eredményező termékszerkezet-korszerűsítést, a gyártmányok és a technológiák korszerűsítését szolgálja. célja széles körű társadalmi mozgalom kibontakoztatása, az anyagtakarékos szemlélet elterjesztésének elősegítése. a pályázaton részt vehet minden belföldi természetes vagy jogi személy, alkotó kollektíva. a pályaművek díjazására és jutalmazására több mint 1 millió forint áll rendelkezésre. az első díj 30 ezer forint, amelyből a bíráló bizottság maximum tizet ad ki. a pályázat beküldési határideje 1983. június 15. a részletes kiírás a mtesz szakmai koordinációs titkárságán található, illetve postán igényelhető. /mti/

os/pá/er sl

08.25 020183 0976

.-.

sb0012 4 150 mtib1012

készülnek a termelészövetkezeti zárszámadások

1983. január 2. - a termelészövetkezetekben országsszerte készülnek a zárszámadások, rövidesen megkezdődnek az idei munka eredményét értékelő, valamint a jövő évi feladatokat megvitató küldöttgyűlések, közgyűlések is.

a termelészövetkezeti törvény sorrendiségben elsőbbséget biztosít a küldöttgyűlésnek, amely jóváhagyja a mérlegadatokat és észrevételeket, javaslatokat tesz az 1983. évi terv előirányzatokra. a szövetkezeti életnek erre a fórumára a munkahelyi közösségek megválasztott képviselői kapnak meghívást. az, hogy a közös gazdaság különböző munkaterületeiről, ágazataiból érkeznek küldöttek ezekre az értekezletekre, lehetővé teszi a gondok széles körű és alapos megvitatását. az 1982-ben módosított tsz-törvénynek megfelelően a tsz-ekben az alapszabályokat is kiigazítják, erre a későbbiekben sorra kerülő közgyűléseken kerül sor.

ás

a közös gazdaságok 1982-ben eredményes évet zártak, a nehezebbé váló körülmények között is teljesítették a tervet. előzetes felmérések szerint termelési értékük - folyó áron számolva - mintegy 9 százalékkal nagyobb, mint 1981-ben. a szövetkezeti dolgozók száma mintegy 30 ezerrel - 4 százalékkal - nőtt egy év alatt. a jövő évi feladatok is feladják a leckét a tsz-eknek, hiszen a központi előirányzatok a mezőgazdasági termelés 1,5-2 százalékos fokozását irányozták elő, és ebből alaposan kivesszik a részüket a közös gazdaságok is. a helyi terv-előirányzatokat szintén a küldöttgyűléseken, majd később a közgyűléseken vitatják meg, illetve hagyják jóvá. a tanácskozásoknak különös jelentőséget ad, hogy 1983-ban a szabályozó-rendszerben változások következtek be, s ezek egyértelműen megkövetelik a gazdálkodás hatékonyságának növelését. éppen a következőkben sorra kerülő szövetkezeti tanácskozások feladata lesz a legjobb helyi lehetőségek megválasztása a szövetkezetek pénzügyi helyzetének és a gazdálkodás feltételeinek javítására.

az országban 1302 tsz, valamint 119 szakszövetkezet, halászati tsz és szövetkezeti társulás készít zárszámadást. azok is, amelyek az anyagi és szellemi erők összefonására az egyesülés útját választották. a közös gazdaságoknak azonban csak töredéke vállalkozik arra, hogy a jövőben nagyobb gazdaság keretei között tevékenykedjen: az előírások szerint az egyesülésekről csakis a közgyűlés határozhat. /mti/

jf/kö/er sl

09.55 020183 2377

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

állategészségügyi jogszabályokat módosítottak

1983. január 2. - a magyar közlöny 78. számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete egyes állategészségügyi jogszabályok módosításáról. a jogszabályok változtatására azért volt szükség, mert 1983-ban - a minisztertanács korábbi határozatára - korszerűsítik a megyei állategészségügyi és élelmiszerellenőrző szakigazgatási intézmények szervezetét. az állategészségügyi és az élelmiszerellenőrző intézményeket összevonják, segítve ezzel az irányítás egységes rendjének kialakítását.

as

a jogszabály-módosítás az ügyintézés is egyszerűsíti azzal, hogy az érintetteknek nem kell több szervnél, szervezetnél eljárniuk, amikor szakmai, hivatalos dolgaikat intézik. egyetlen helyen összpontosul majd az esetek többségében az ügyintézés, és ennek előírásait, szabályait tartalmazza a módosított jogszabály. a hatósági eljárás egyszerűsítése a kistermelőket is érinti, amennyiben például a helyi állatorvos - a rendelkezés szerint - számos ügyben önállóan intézkedhet. egyebek között például az állatszállításokhoz szükséges igazolást adja ki önállóan. /mti/

jf/er/sl

09.57 020183 1153

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

a mtesz nemzetközi rendezvényei

1983. január 2. - 1983. első félévében 34 nemzetközi tanácskozást szerveznek a mtesz tagegyesületei. az elsőt, a nemzetközi ergonómiai konferenciát január 20. és 22. között rendezik budapesten a szervezési és vezetési tudományos társaság. a tanácskozáson az ergonómia időszerű kérdéseit vitatják meg.

a legtöbb a nemzetközi tanácskozást a magyar agrártudományi egyesület rendezik meg; a nemzetközi tanácskozást szervez a jövő év első felében, köztük a vetőmag-világkonferenciát. második helyen a gépipari tudományos egyesület áll négy nemzetközi tanácskozás megrendezésével. /öt

a magyar biológiai társaság május első felében a szövettenyésztés kérdéseiről hív össze nagyszabású nemzetközi tapasztalatcserét, amelyre mintegy négyszáz külföldi vendéget várnak.

a mtesz környezetvédelmi bizottsága, a magyar élelmezézipari tudományos egyesület, a magyar agrártudományi egyesület, az építőipari tudományos egyesület és több érdekelt nemzetközi szervezet magyar bizottsága közösen szervez május végére budapesten többnapos tanácskozást a települési-, és egyéb szerves hulladékok ártalmatlanná tételének, illetve mezőgazdasági hasznosításának lehetőségeiről.

az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület - a nemzetközi optikai bizottság támogatásával - hívta össze budapestre júniusra az optika '83 konferenciát, ahol a nagy látóterű, nagy felbontó

as

képességü optikai eszközök mikroelektronikai felhasználásáról lesz szó. Az első félévi nemzetközi tanácskozásokon az eddigi jelentkezések szerint mintegy nyolcezer szakember vesz részt, közülük háromezer külföldi. /mti/

mg/ág/er sl

10.07 020183 1643

-. -

sb0015 4 150 mtib1015

biztos piaca van a tungsrám Lámpáknak és gépsoroknak

1983. január 2. - a beruházások visszafogottsága, a világpiaci recesszió a különféle fényforrások exportját nem befolyásolja lényegesen, hiszen az elektromos hálózat bővítését a következő években mindenütt folytatják, így a tungsrám márkájú izzóknak továbbra is van piaca. az egyesült izzó 105 országba rendszeresen exportál.

Legnagyobb partnerük és vásárlójuk a szovjetunió, ahová hosszutávu egyezmények alapján szállítanak, és ez biztos piacot is jelent a tungsrám-termékeknek. a szovjetunióban minden 10 normál lámpa közül 7, a fénycsövek közül pedig 8 Magyarországon készül, illetve az izzóban gyártott gépsorokról kerül le. fontos piacok a fejlődő országok is, ahol mind több magyar normállámpa-gyártó gépsort szerelnek fel. nőtt az igény az izzó fénycső, halogén- és más speciális lámpagyártó technológiái iránt, nagy a kereslet a fényforrásokat előállító technológiák, gépsorok és kulcsrakész gyárak szállítására. a nagyvállalat eddig 25 országban telepített komplett üzemeket, s az ilyen szállítások iránt ujabban a tengeren túlról is érdeklődnek.

a gyár fejlesztő- és kutatógárdája a viszonylag biztos piac tudatában is törekszik a korszerűbb és keresettebb lámpatípusok kialakítására, sorozatgyártásuk megszervezésére. főleg az energiatakarékos fényforrások körét kívánják bővíteni. több halogénizzót adnak, egyebek között szovjet, olasz, francia, nszk-beli, angol és japán autógyárak megrendelésére.

As

egy-egy kulcsra kész exportvállalkozásnál a szakemberek képzését is biztosítják, ami lényegesen javítja piaci pozícióikat. ugyanakkor a gyár dolgozói közül sokan vesznek részt a helyszíni szereléseken; jelenleg körülbelül 200 tungsrám család tartózkodik külföldön. /mti/

sz/mi/jf/er sl

10.11 020183 1787

-. -

sb0016 4 150 mtib1016

a rába legsikeresebb éve

1983. január 2. - femállása óta a legsikeresebb évét zárta 1982-ben a győri rába magyar vagon- és gépgyár. tőkés exportjukat az előző évihez viszonyítva 25 százalékkal növelték. a kgst országokba irányuló szállításoknál betartották az államközi megállapodásokban előírt mennyiséget és ütemet. a vállalat nyeresége meghaladja 2 milliárd forintot. a termelési programot a piaci igényeknek megfelelően évközben többször is megváltoztatták. új típusu futóműveket és más új konstrukciókat hoztak forgalomba. a régebbi termékeknel is számos korszerűsítést vezettek be a megrendelők igényei alapján.

érdeemes néhány részadatot is megemlíteni az óriás-gyár idei termeléséből. elkészült egyebek között 112 ezer különböző típusu futómű, 23 ezer 500 diesel motor, 1190 tehergépkocsi, 300 mezőgazdasági erőgép, 900 millió forint értékű mezőgazdasági felszerelés, 1,1 milliárd forint értékű kisállattartó berendezés, valamint 3 milliárd 160 millió forint értékű pótalkatrész. az éves árbevétel 18,4 milliárd forint volt, a bruttó termelési érték az előző évihez képest 4,2 százalékkal növekedett.

az 1983-as indulást megfelelően előkészítették. voltak olyan üzemszerek, amelyek már december elejétől azokat az öntvényeket, alkatrészeket gyártották, amelyekből az új esztendő első munkanapján megkezdődött az újabb rába futóművek, motorok, tehergépkocsik, mezőgazdasági erő- és munkagépek, kisállattartó berendezések szerelése. ebben az évben már beépítik az első új típusu rába motorokat is a tehergépkocsikba, valamint mezőgazdasági erőgépekbe.

As

ezek a motorok a jelenleg gyártottaknál jóval nagyobb teljesítményűek lesznek, és jobban megfelelnek a környezetvédelmi előírásoknak. megkezdték az előkészületeket egy 14 lóerős kistraktor gyártására is. /mti/

cser/sza/st/er sl

10.21 020183 1821

..

sb0017 4 150 mtib1017

telteljesítették az exporttervet

1983. január 2. - a miskolci december 4. drótművek másfélezres kollektívája 1982-ben jelentősen felülmulta az előző - szintén sikeres - évben elért termelési, gazdaságossági és exportszállítási eredményeit. az 1981-es hárommillió dollár értékű konvertibilis exporttervvel szemben az idei tervük már 14,1 millió dollár volt. az igények és a lehetőségek felmérése után az év közepén vállalták, hogy ezt több mint egymillióval telteljesítik. a végső értékelés még hátra van, de az már bizonyos, hogy ezt is jelentősen felülmulták: exportjuk értéke tizenhatmillió dollár körül lesz. a december 4. drótművek emellett teljes egészében eleget tett a kgst-országokkal megkötött exportszerződéseknek is. 1982-ben kétezerhétszáz tonna speciális, a szénbányászatban nélkülözhetetlen laposkőtelet szállított a szocialista országokba. a vállalat múlt évi tevékenységéből említésre méltó, hogy a magyar hajó- és darugár kérésére soron kívül vállalták a különleges minőségű drótkötelek legyártását, hogy a hajó és darugár eleget tehessen igen fontos tőkés exportkötelezettségének. /mti/

bas/szn/st/er sl

10.29 020183 1146

..

sb0018 1 130 mtib1018

uj jogszabályok január 1-től /1. rész/

1983. január 2. - előtérben álló társadalompolitikai és népgazdasági törekvéseket tükröznek, a soron levő feladatok megoldását szolgálják azok a felsőbb szintű jogszabályok, amelyeket az elmúlt esztendőben alkotott meg az elnöki tanács és a kormány, s hatályba lépésük időpontjaként 1983. január 1-ét jelölték meg. az új törvényerejű rendeletek, jogszabálmódosítások, minisztertanácsi rendeletek, illetőleg határozatok olyan kiemelkedő jelentőségű témák és teendők részletes szabályait tartalmazzák, mint például a lakáshelyzet javítása, a nyugdíjasok segítése, a szigorubb fellépés az alkoholizmus ellen, a szervezeti és irányítási rendszer korszerűsítése a gazdálkodás területén, a hatékonyabb vezetés, a dolgozók fokozottabb anyagi érdekeltsége. az új rendelkezések sorában főként a legtöbb állampolgárt közvetlenül érintő paragrafusokat emelte ki összeállításában - sorrendben az elnöki tanács, majd a kormány által alkotott jogszabályokat tekintve át, - tóth ferenc, az mti főmunkatársa.

a társadalombiztosítást újabb rétegekre terjesztették ki, illetve jogszabállyal ösztönözték a nyugdíjasok szélesebb körű foglalkoztatását. ami az érdekeltek körének bővülését illeti: rendeződött az egyéni gazdálkodók és az eseti megbízás alapján dolgozók társadalombiztosítási helyzete. az egyéni gazdálkodók például jogot szerezhetnek családi pótlékra, nyugellátásra, baleseti ellátásra. az ügyvédek és a munkaviszonyban nem álló előadóművészek is jogosulttá váltak táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre és családi pótlékra. a nyugdíjasoknak az elmúlt esztendő végéig egy naptári évre szóló 840 órás foglalkoztatási időkeretét felemelték 1260 órára. emelkedett az egy év alatt kereshető összeg is: 30 ezer forint helyett ezután 60 ezer forint; s ugyanakkor megszűnt a nyugdíj és a kereset együttes összegéből korábban számított havi 10 ezer forintos korlát. a változások a fizikai és a nem fizikai munkaköröket egyaránt érintik.

a szövetkezetekkel kapcsolatos új szabályokkal elsősorban a szövetkezeti demokrácia alsó fórumrendszerét erősítik, növelve különösen a munkahelyi, s a területi tanácskozások szerepét, hatókörét. a küldöttgyűlésnek például nagyobb hatásköre lesz ezután az éves terv, nemkülönben a zárszámadás jóváhagyása tekintetében; s érdemibb lehetőségeket biztosítanak a felügyelő bizottságok működéséhez. lehetőség nyílt - egységes intézményként - ugynevezett célrészjegy bevezetésére; ebben nemcsak a szövetkezetekhez tartozás, az erősödő kötődés, a tulajdonosi érzés fejeződhet ki, hanem az ilyen önkéntes vagyoni hozzájárulás is növelheti az anyagi alapot a szövetkezetek által tervbe vett fejlesztésekhez, termelési célokhoz, közösségi érdekű vállalkozásokhoz. /folyt. köv./ of/er

11.50 020183 2758

..

sb0019 1 130 mtib1019

uj jogszabályok január 1-től /2. rész/

törvényerejű rendelet született - a minisztertanács előterjesztése alapján - a kötvénykibocsátásról, amely lehetővé teszi a népgazdaságban megtakarított pénzeszközök rugalmas és hatékony felhasználását, szabad áramlását, kiegészítését. a kötvény olyan - átruházható, bemutatóra vagy névre szóló - értékpapír, amely tartalmazza a kibocsátó adósságait, kötelezettségeit, a hitelezőnek járó törlesztést, a kamatot és egyéb járulékokat. kötvényt - az államon kívül - a tanácsok, a bankok, a pénzintézetek, a biztosító intézmények, a takarékszövetkezetek, valamint a gazdálkodó szervezetek bocsáthatnak ki. a tanácsok kötvénykibocsátása általában a lakosságot érintő fejlesztések, vagy lakásépítés céljára történhet. a pénzintézetek fejlesztési célú pénzforrások összegyűjtésére és újraelosztására bocsáthatnak ki kötvényt, a gazdálkodó szervezetek pedig fejlesztési céljaik pénzügyi hátterének megteremtésére. az állampolgárok - személyes döntésük alapján - azokat a kötvényeket, vásárolhatják meg, amelyeket lakossági célokat szolgáló beruházások - például óvoda-, bölcsőde- és lakásépítés, telekalakítás - pénzügyi fedezetére bocsátanak ki. a magánszemélyek által megvett kötvények összege után járó kamat adómentes.

az alkoholizmus elleni fokozottabb küzdelem társadalmi érdekből fakad, ugyanakkor a mértéktelenül italozók egyéni védelmét is szolgálja, egészségpusztításuk megakadályozásával: e törekvésekből fogantak azok a rendelkezések, amelyeket az alkoholisták kötelező intézeti gyógykezeléséről szóló új törvényerejű rendelet tartalmaz. az intézeti kezelés elrendelése iránt az eljárást az alkoholista lakóhelye vagy munkahelye szerint illetékes tanács egészségügyi szakigazgatási szervénél bármely állami szerv, szövetkezet, társadalmi szervezet, illetőleg az alkoholista által veszélyeztetett személy kezdeményezheti. törvényességi garancia, hogy az intézeti kezelést - amely legfeljebb két évig tarthat - a bíróság rendelheti el, s a döntés előtt kötelező igazságügyi orvosszakértő meghallgatása. /folyt. köv./ of/er

11.51 020183 2085

--

sb0020 1 130 mtib1020

uj jogszabályok január 1-től /3. rész/

alapvetően állampolgári, közelebbről személyiségi jogokat is érint, s érvényesítésüket gyorsabbá és egyszerűbbé teszi az a törvényerejű rendelet, amely az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szól. újdonság az anyakönyveknél, hogy ezután nem jegyzik bele a foglalkozást, a személyi számot viszont igen. a legfontosabb változás, hogy ezentúl a házasság megkötésére a házasulók egyikének lakóhelye szerinti anyakönyvvezető helyett az lesz illetékes, akinél a házasuló két személy - vagy bármelyikük - a házassági szándékot bejelenti. a menyasszonynak legkésőbb a házasságkötés időpontjáig nyilatkoznia kell arról, hogy feleségként milyen nevet kíván viselni /egyébként ennek négyféle lehetőségét szabályozza a családjogi törvény/. a névváltoztatás körében az állampolgárok és a közigazgatás számára egyaránt könnyítést jelentő két szabály született: az egyik az, hogy a volt feleség a házasság megszűnése után egy ízben bármikor bejelentheti névváltoztatási igényét az anyakönyvvezetőnek. a másik könnyítő szabály szerint a 14 éven aluli kiskorúak utóneve egy alkalommal - belügyminisztériumi esetleg a gyermek véleményét megismerve, módosíthatják a születéskori névadást.

a lakáselosztás, valamint a lakásépítés állami támogatásának rendszere a kormány rendelete alapján módosul január 1-től. egyszerű előírások például: lakáscserénél-nél az átírási illeték 12-ről 7 százalékra mérséklődött; ezután a családi házat építők is kapnak gyermekenként 30 ezer forint, nagykorú eltartottakra pedig 20 ezer forint vissza nem fizetendő támogatást. több más rendelkezés - így a lakbérek emelése - július 1-től lép életbe. valamennyi változtatás - köztük a kormányhatározathoz kapcsolódó egyéb jogszabályok, rendelkezések egész sora - azt szolgálja, hogy a társadalom különböző rétegeinek, elsősorban a fiataloknak, javuljanak a lakáshoz jutáshoz, arányosabb legyen a lakosság teherviselése az önálló otthon megteremtésében, fenntartásában, az érintettek érdekeltébbé váljanak abban, hogy saját erejükből építsenek lakást, s ezzel összefüggésben mérséklődjenek az állam ez irányú kiadásai. /a lakáshoz jutás részletes feltételeit, s a lakásra várók előtakarékosságának formáit és mértékét a tanácsok - a helyi adottságoknak megfelelően - helyi lakásrendeletekben szabályozták./

/folyt. köv./ of/er

Vaz esélyei

11.51 020183 2448

--

sb0021 1 130 mtib1021

uj jogszabályok január 1-től /4. rész/

kormányhatározat rendelkezik a vállalati irányítás és szervezeti rendszer továbbfejlesztése érdekében a vállalati felügyelő bizottságok tevékenységének, a vállalati igazgatótanácsok jogkörének bővítéséről. a felügyeleti szervek által szervezendő bizottságok veszik át a minisztériumoktól és más alapító szervektől az átfogó felügyeleti ellenőrzést, értékelik a vállalat gazdálkodását, a vezetők tevékenységét; egyes trösztök és vállalatok igazgatótanácsainak jogköre pedig azzal bővül, hogy rájuk bízta a vállalati stratégiai kérdések eldöntését. mód van ezután a vállalati vezetők pályázat útján történő kiválasztására.

korszerűsítette rendeletével a kormány a bér- és keresetszabályozást. két fő formája közül az egyik a vállalati jövedelmezőség színvonalától függ, a másikat, a központi bérszabályozást ott alkalmazzák, ahol az előbb forma nem indokolt. következetesebbé teszi az új rendszer az ösztönzést, mivel a bérfejlesztési lehetőséget a teljesítmények színvonalához, és nem a teljesítmény-növekményhez kapcsolja.

a mezőgazdaságban is jelentkező anyag, energia stb. áremelések, valamint a támogatások mérséklésének következményeként vált szükségessé az a kormányrendelet, amely a felvásárlási árak kisebb mértékű - átlagosan 3,7 százalékos - emelését írta elő. az árváltozások az egyes ágazatokban eltérő mértékűek. egy részük központi hatósági intézkedések formájában, más részük a terméshelyzet, a piaci helyzet, a kereslet-kínálat alapján, a vevők-eladók megállapodása szerint valósul meg. növelték például az étkezési buza, a kukorica, a vágómarha, a vágósertés, a tehéntej, a zsírosgyapju felvásárlási árát; s hasonlóképpen a termelésben felhasznált egyes munkaeszközök és anyagok beszerzési árát.

a kereskedelemben nagyobb önállósággal és ösztönzőbb anyagi érdekeltségi rendszerben működhetnek - kormányhatározat alapján - a hálózat közepes kategóriájába tartozó, általában 10-15 dolgozót foglalkoztató üzletei. ha e boltok vezetői, kollektívái vállalják - a vállalattal kötött megállapodás alapján - a nagyobb önállóságot például az árubeszerzésben, a beszerzési források megválasztásában, az értékesítés megszervezésében, a létszám- és bér-, illetve az eszköz- és készletgazdálkodásban, akkor az eddigiektől eltérően nem forgalmi jutalékot kapnak, hanem a vállalat által előírt eredményt teljesítvén, olyan összegű prémiumot, amely az alapbér 50-100 százalékát is elérheti. /folyt. köv./ of/er

11.52 020183 2481

--

sb0022 1 130 mtib1022

uj jogszabályok január 1-től /5. rész/

az iparirányítás korszerűsítésével összefüggésben a minisztertanács 1982. december 31-i hatállyal megszüntette a szénbányászati koordinációs központot és a szénbányászati igazgató tanácsot; helyében január 1-től bányászati egyesülés működik. jogszabály - mt-határozat - alapján ez év első napjával megszűnt az autófemntartó ipari tröszt /afit/, a járművek nagyjavításával foglalkozó 14 korábbi afit-vállalat mostantól a kpm felügyelete alá tartozó önálló vállalként működik, s számos autószerelviz önálló kisvállalattá alakul. a vevőszolgálatot és a garanciális tevékenységet az afit-től a merkur vette át, a központi raktár az autóker-hez került, s annak leányvállalataként látja el a személygépkocsi-alkatrész értékesítési feladatokat. /mti/

i of/er/-ár ie

11.52 020183 0815

--

sb0023 4 130 mtib1024

elhunyt bodnár piroska

1983. január 2. - bodnár piroska, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930-tól volt a párt tagja, 83 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása január 10-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri ujköztemetőben.

mszmp xiv. kerületi bizottsága
egészségügyi dolgozók szakszervezete

/mti/

er ie

12.01 020183 0407

As

--

sb0024 4 150 mtib1026

téli munka a baranyai földeken

1983. január 2. - az új év első ^{munka} napján - kihasználva a szokatlanul enyhe, hó és fagy nélküli időjárást - benépesült a baranyai határ: emberek ezrei dolgoztak a szántóföldeken, a kertészetekben, a szőlőkben és a gyümölcsösökben. több gazdaságban megkezdték az őszi vetések fejtrágyázását. a korábbi évektől eltérően nem egyszerre szórják ki a műtrágyát, hanem ősztől tavaszig több részletben, így a gabona jobban tudja hasznosítani a tápanyagokat. mindeddig jól telettek a kalászosok, s mivel elmaradt a kemény fagy, nem okozott kárt a hótakaró hiánya. az utóbbi napokban, hetekben bőséges eső áztatta meg a baranyai földeket, elegendő nedvesség van tehát a talajban a növények további fejlődéséhez. a mecsek-duna-dráva háromszögében - az ország legdélibb táján - körülbelül háromnegyedmillió négyzetméternyi fólia alatt hajtattak az idén primőröket a kertészek, így hasznosítva a kedvező éghajlatot: a rövid és enyhe telet, a tavasz korai beköszöntését. a napenergiával működő fóliasátrak alatt megkezdték a legkorábbi zöld-ségfélék magvainak vetését, illetve palántáinak tűzdelését. a villány-siklósi történelmi borvidéken hozzáfogtak a szőlőtőkék metszéséhez. egyedül a borgazdasági kombinát ültetvényein háromszáz ember kezében csattog a metszőolló. a korai munkakezdés lehetővé teszi, hogy rügyfakadás előtt végezzenek az ezer hektár hegyvidéki szőlő metszésével. a baranyai gyümölcstermelő nagyüzemekben és kisgazdaságokban a fák koronaalakító metszésén dolgoztak a kertészek. /mti/

igó/bné/ká/er ie

12.25 020183 1554

-.-

sb0025 4 180 mtib1027

időjárásjelentés

1983. január 2. - az országos meteorológiai intézet jelenti vasárnap:

kelet-délkelet-európában hideg a tél, gyakori havazással, hózáporral. a szovjetunió európai területének északkeleti felén ma reggel mínusz 25, mínusz 30 fokos fagyokat mértek. középpontjával izland térségében nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében nyugat, északnyugat felől különböző nedvességtartalmu enyhébb és hidegebb léghullámok érkeznek nyugat-északnyugat-európán

a

át szárazföldünk belseje felé. hatására erősen felhős, szeles, többfelé csapadékos az időjárás. délnyugat-európában továbbra is magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. így ott általában eltekintve száraz az idő.

csak kissé felhős, párás, helyenként ködös, de ettől hazánkban szombaton erősen felhős, vagy borult idő volt. a délutáni óráktól többfelé esett a hó. a lehullott csapadék mennyisége csak egy-két helyen érte el az 5 mm-t. az országban többfelé összefüggő hótakaró alakult ki, amelynek a vastagsága általában 1, 5 cm között alakult. a hőmérséklet napközben mínusz 1, plusz 5 fokig emelkedett. vasárnap hajnalra 0, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt általában erősen felhős, párás, helyenként ködös idő volt. néhány helyről kisebb havazást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 0 és plusz 4 fok között váltakozott.

budapest belterületén szombaton a hőmérséklet napi középértéke 1,2 fok volt, a százéves átlagnál 2,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbár, alig változik.

várható időjárás az ország területére hétfő estig:

előbb többnyire borult, párás idő lesz. kisebb havazás, ónoseső és eső várható. holnap nyugat felől lassan fölszakadozik a felhőzet, és inkább hózáporok fordulnak elő. elsősorban éjszaka és reggel többfelé lesz köd. a szél napközben időnként megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 1 és 6 fok között valószínű.

a duna vízállása budapestnél 260 cm, a víz hőmérséklete 2,8 fok.

/mti/ ig ie

12.40 020183 2129

a

-.-

bel

- 22 -

1983.01.02.

sb0026 4 130 mtib1028

tanácsi szolgáltató irodák

1983. január 2. - vasárnap, az év első munkanapján többhelyütt, így pécssett, zalaegerszegen és szolnokon munkaügyi szolgáltató iroda kezdte meg működését. ezek feladata, hogy felmérjék a vállalatok munkaerő-igényét, erről tájékoztassák a munkát keresőket. a baranyai megyeszékhelyen célul tűzték, hogy a munkaerő-közvetítésen túl bekapcsolódjanak a felnőttkorúak szakmunkásképzésébe, s hogy segítséget nyújtsanak a városban tanuló egyetemi, főiskolai hallgatók alkalmi munkavállalásához is. zalaegerszegen arra vállalkoztak, hogy megszervezik a diákok szünidei munkáját, s kiterjesztik hatókörüket a csökkent munkaképességűek, rehabilitációjára, foglalkoztatására. a szolnoki iroda arról értesítette a vállalatokat: segítséget nyújt a termékváltás során szükségessé váló munkaerő-átcsoportosításokhoz, a dolgozók átképzéséhez, továbbképzéséhez. azokat, akik munkahelyet akarnak változtatni, szerény összeg fejében - gyes-en lévőket és nyugdíjasokat díjtalanul - előjegyzésbe veszik, s amint lehet értesítik: akadt számukra megfelelő állás. /mti/

tas/zaz/igó/az/er kz

13.38 020183 1112

-. -

sb0027 4 150 mtib1029

teflonbevonatu acél edények bonyhádról

1983. január 2. - korszerű szép edények gyártását kezdték meg a bonyhádi zománcárugyárban. az újdonságok sorába tartoznak a kemény teflonbevonatu acél főzőedények, amelyek az amerikai du pont céggel kötött szerződés alapján készülnek. nálunk eddig csak teflonbevonatu alumíniumedényekkel találkozhattak a vásárlók. a teflon 2 jelű, 22 és 26 cm-es pároló, szeletsütő tálakból ez évben háromszázezer hagyja el a gyárat. később tejforraló edény és omlettsütő gyártását is tervezik, ugyanilyen bavianattal.

a bonyhádi üzem másik újdonsága a domboritott edény. ezekből az ujesztendő első negyedében, többféle méretben mintegy huszezeret készítenek. az edények hengeres palástja domboritott, azaz görbe vonalú: előnyük, hogy bennük a pára főzés közben visszacsapódik az étel felületére. /mti/

blb/kjné/ig kz

13.41 020183 0864

-. -

bel

- 23 -

1983.01.02.

sb0028 4 150 mtib1030

tisztítják a barlangfürdőt

1983. január 2. - vasárnaptól - előreláthatóan egy hónapra - bezárták a miskolctapolcai barlangfürdőt. ez időszak alatt kicserélik az elhasználódott fűtőtesteket, felújítják az elektromos vezetékálózatot, a kapcsolószekrényt, felülvizsgálják a biztonsági berendezéseket. nemcsak a medencéket tisztítják ki, magasnyomású vizsugárral lemossák a sziklafalat is, hogy az esetleg meglazult kődarabokat eltávolítsák.

a miskolctapolcai barlangfürdőt 1982-ben csaknem negyedmillió fürdőző kereste fel, a természetes sziklaüregben kialakított fürdő a nyári és a téli hónapokban is egyre több vendéget vonzott. ezért az üzemeltető, a miskolci vízművek és fürdők vállalat a barlangfürdő bővítését határozta el. a már kész tervek kivitelezése még az idén megkezdődhet. /mti/

kör/tó/az/er kz

13.46 020183 0823

-. -

sb0029 4 150 mtib1031

nyiregyházi otthonalapítók

1983. január 2. - az óesztendő búcsúztató ünnepek után vasárnap költöztek be az első lakók a nyiregyházi városközpontban elkészült 68 lakásos, négyemeletes sávházba. az épületben tanácsi bérlakások vannak, földszintjén üzletközpontot alakítottak ki - divatárüüzletet, faipari bemutatótermet, órajavitó műhelyt nyitnak a közeljövőben -, s itt kapott helyet a körzet új orvosi rendelője is. /mti/

kal/umné/az/ig kz

13.47 020183 0457

as

-. -

bel

- 24 -

1983.01.02.

sb0030 4 160 mtib1032

gyermekrajz-kiállítás a játékházban

1983. január 2. - országos gyermekrajz kiállítás nyílt vasárnap a kecskeméti szórakoténusz játékházban. a petőfi sándor születésének 160. évfordulója alkalmából tavaly meghirdetett pályázatra több mint háromezer rajzot, festményt, batikot küldtek be az ország szinte minden tájáról - óvodások, iskolások. a tartalmilag és formailag igen változatos rajzokon petőfi verseinek világa - jános vitéz hőstettei, az alföldi táj, a forradalom és a szabadságharc - jelenik meg. a zsűri a legjobb munkákat egyenként és csoportosan is megjutalmazta. elismerést kaptak többek között a dunaujvárosi, a keceli, a pécsi, a salgótarjáni és a szolnoki gyerekek.

a kiállítás március 9-ig tart nyitva. /mti/

lak/ká/ig kz

13.52 020183 0763

-. -

sb0031 4 130 mtib1033

halálos balesetek

1983. január 2. - az utóbbi 48 órában 37 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. ebből három halálos kimenetelű volt, 19 súlyos, 15 pedig könnyű sérüléssel járt.

pest megyében, alsónémedi külterületén zutka ferenc 42 éves, betanított munkás, alsónémedi lakos személygépkocsijával kisodródott az uttestről, egy utmenti fának ütközött és a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

borsod megyében, kistokaj külterületén pataki sándor 27 éves lakatos, kistokaji lakos személygépkocsival áttért az uttest baloldalára és az utmenti árokba hajtott. a baleset következtében utasai közül gergely endre 32 éves lakatos, miskolci lakos a helyszínen meghalt, pataki és másik utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gépkocsi vezetője nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel hajtott.

as

bel

- 25 -

1983.01.02.

veszprém megyében, sümegi lakásán holtan találták a 74 éves nyugdíjas birkás istvánt, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint ráesett az áttüzesedett villanyrezsóra, és olyan súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy belehalt. a rendőrség a baleset vizsgálatát tovább folytatja. /mti/

ka/ig kz

13.57 020183 1223

-. -

sb0032 4 130 mtib1034

új városi rendőrkapitányságok

1983. január 2. - 1983. január 1-től városi rendőrkapitányság működik érd-százhalombattán, dunakeszin, balatonfüreden és sárospatakon. létrehozásukra a közigazgatás területén bekövetkezett változások és a szervezeti korszerűsítések miatt volt szükség.

a január 1-ével megszűnt balatoni vízirendészeti rendőrkapitányság helyett a jövőben a balatoni vízirendészeti rendőri feladatokat a siófoki városi és járási rendőrkapitányság látja el. /mti/

ka/er kz

14.18 020183 0507

-. -

sb0033 4 150 mtib1035

az év első munkanapján /1.rész/

1983. január 2. - országsszerte sok gyárban munkásgyűléssel kezdődött 1983 első munkanapja. a kollektívákat a vállalatvezetők tájékoztatták az elmúlt év gazdasági eredményeiről, s ismertették a legfontosabb idej feladatokat. a két ünnep között az üzemek többségében nem dolgoztak, ez idő alatt a karbantartó csoportok elvégezték a szokásos javításokat és szereléseket. így az újév első napján valamennyi termelőberendezés hibátlanul állhatott munkába. máshol viszont ezen a napon nagykarbantartás kezdődött, s az ott dolgozók még egy-két hétig szabadságon lesznek.

as

kőzetfurók sorozatban

nagykanizsán a dunántúli kőolajipari gépgyárban rendezett gyűlésen a vállalat vezetői elmondták: a gyártástechnológiák korszerűsítésével jobb minőségű szerszámokat és szerelvényeket kívánnak gyártani a hazai szénhidrogénipari felhasználóknak. egyebek között új csarnokot avatnak, felépül egy korszerű kompresszorház, a szerszámgéppark pedig nagyteljesítményű berendezésekkel bővül. mindez lehetővé teszi az olyan hosszú élettartamu kőzetfurók sorozatgyártását, amelyek alkalmazásával lényegesen csökkennek a kitermelési költségek.

a termékválaszték bővítését, a minőség javítását és az export mintegy 20 százalékos növelését tervezik a székesfehérvári könnyűféműben. a vasárnapi műszak kezdetkor a munkásgyűlésen a gyár igazgatója arról szólt, hogy az év során számos új termék előállítását kezdik meg. a jövedelmezőség javítására fontos feladat az önköltség legalább 2 százalékos csökkentése is. a vállalati terv szerint az idén 9 milliárd forint értékű alumínium-félgyártmányt készítenek, s a termelés egyharmadát exportálják. a munkásgyűlésen szóltak arról is, hogy az új termelőkapacitásokkal a legkeresettebb termékeket kell előállítani, mert csak így biztosítható az ágazat jövője.

több színes tv

a székesfehérvári videotonban is munkásgyűléssel kezdték az újévet. a vállalat vezetői arról tájékoztatták a kollektívát, hogy 1983-ban a termelésben 15 százalékkal növelik a számítástechnikai termékek részarányát, és csökkentik egyes szórakoztató elektronikai készülékek termelését. fekete-fehér televízióból például már csak 75 ezret, színes készülékekből viszont a tavalyinál többet, 60 ezret gyártanak a belkereskedelemnek. ez utóbbiak közül 18 ezer készüléket távszabályozóval, 5 ezret pedig a képujság vételére is alkalmas dekóderrel látnak el. új gyártmányukból, a sztereó magnós táskarádióból, valamint a magnós autórádiókból is bővül a termelés.

/folyt. köv./ -ig
14.26 020183 2593

As

--

sb0034 4 150 mtib1037

az év első munkanapján /2.rész/

a fővárosban a lakásépítők újult erővel fogtak hozzá a lakásprogram teljesítéséhez. a budapesti lakásépítő vállalat dolgozói pesterzsébet és rákoskeresztúr központjában több mint 260 lakás befejező szerelő- és szakipari munkáit végzik. ezeket a lakásokat még az első negyedévben átadják. a 43. számú állami építőipari vállalatnál az egyenletesebb átadást segíti, hogy még a múlt év végéig 4 ezer, idén felépülő lakás falelemeit szerelték össze. az év első munkanapján ezekből szállítottak újpestre, kispestre és a vizafogói lakótelepre, ahol a dolgozók munkához is láttak. a mélyépítő vállalat budapest új városnegyedébe, a x. kerületi gyakorló uti lakótelepre küldte gépeit, s megkezdte az első lakóház alapozását. ezen a helyen összesen 1200 lakás épül majd fel.

7,3 millió tonna szén

az év első munkanapján reggel 6 órakor a külszíni fejtésen dolgozó visontai bányászok gondos előkészítés után hozták mozgásba a gépeket, hiszen az újévi ünnep miatt - kivételesen - 24 órás munkaszünetet tartottak az egyébként folyamatosan üzemelő bányában. ebben az évben 7 millió 300 ezer tonna szén felszínre hozatalát tervezik. fontos feladatuknak tartják a gagarin hőerőmű fűtőanyag-igényeinek pontos, napra kész kielégítését. ez az erőmű termeli ugyanis a szénre alapozott hazai villamosenergia felét.

a legtöbb élelmiszeripari vállalatnál is munkába álltak, de például a kaposvári huskombinát sonkakonzerv-üzemében éppen ezen a napon nagyjavítás kezdődött. így a következő két hétben csak a tmk-szakemberek dolgoznak az üzemben. a munkások egy része is segít a karbantartásban, mások a szomszédos husüzemben dolgoznak. a huskombinát egyébként a nagyobb exportfeladatokhoz már biztosította az alapanyagot; a vágásra szánt sertések 95 százalékát szerződéssel lekötötte.

/folyt. köv./ -ig
14.50 020183 1869

As

--

bel

- 28 -

1983.01.02.

sb0035 4 150 mtib1038

az év első munkanapján /3.rész/

az első exportszállítmány

a zalaegerszegi hűtőipari vállalat exportszállítással kezdte az újévet. gyorsfagyasztott csemegekukoricával megrakott kamiont indítottak utnak dániába. a vállalat az idén mintegy 5 ezer tonna mélyhűtött zöldséget és gyümölcsöt szán exportra.

a konzervipari vállalatoknál holt szezón van, ami jó alkalom a felújításra és az új gépsorok beállítására. a nagykőrösi konzervgyárban vasárnap munkába állítottak egy új, nagy teljesítményű gépsort, amely korszerű konzervzáró fedőlemezeket készít az eddigi gyűrűs-pántos és gumigyűrűs megoldások helyett. az idén 100 millió zárófedeleket készítenek, ez gyártmányaik 30 százalékához elegendő. mivel gépszállítójuktól licencet is vettek, rövidesen más üzemek is bevezethetik az új módszert. /mti/

sz/sb/jf/tóa/zsi/tas/ká/kov/mi/jf/ig kz

fotók: ogy 830102/17 és 20

----- za 830102/22

14.53 020183 0944

-. -

sb0036 4 180 mtib1041

tüzek szilveszterkor és újév napján

1983. január 2. - december 31-én az esti órákban gyulán a béke sugárut 12.számú lakóház első emeleti lakásában keletkezett tűz. egy 25 négyzetméter alapterületű szobában voltak felhalmozva a lakás értékes berendezési tárgyai, mivel a többi helyiségben karbantartási munkálatok folytak. így a kár jelentős. a helyszínre érkezett tűzoltóegységek a tüzet rövid idő alatt eloltották, személyi sérülés nem történt.

január 1-re virradóan a baranya megyei páprádon a fő utca 38-ban egy pajtában ütött ki tűz. a 70 négyzetméteres helyiségben tárolt széna és szemeskukorica, valamint épületfa, egy trabant személygépkocsi, továbbá kerti gépek és berendezések jelentős

M

bel

- 29 -

1983.01.02.

részben megsemmisültek. a tűzoltóegységek a tüzet a kora reggeli órákra oltották el. személyi sérülés nem történt. mindkét tüzeset keletkezési okának vizsgálatát a tűzoltóság és rendőrség együttesen végzi. /mti/

tr/s hgy

17.18 020183 0940

-. -

sb0037 4 160 mtib1042

németh mihály kiállítása

1983. január 2. - németh mihály szobrászművész alkotásaiból nyílt hétfőn kiállítás sárváron, a nádasy-várban. a sárvári születésű, s ma is a kisvárosban élő művész ezúttal ötven szoborral és mintegy harminc bronzplakettel lépett a közönség elé, alkotásainak zöme az utolsó egy-két esztendő termése. a korábbi művek közül csak köztéren felállított - eredetiben az ország legkülönbözőbb városaiban látható - szobrainak bronzból, vagy terrakottából készült modelljei, kicsinyített másai kaptak helyet a mostani kiállításon.

németh mihály 1926-ban született sárváron, s több mint egy évtizede szülővárosában alkot. évente részt vesz kiállításokon, szülővárosában utoljára 1978-ban rendezett önálló tárlatot. alkotásaiban a tájegység embereit, szépségeit örökíti meg. a sárvári kiállítás február 27-ig látható. /mti/

kre/mné/az/mz hgy

17.25 020183 0880

M

-. -

sb0038 4 180 mtib1044

időjárásjelentés

1983. január 2. -

várható időjárás az ország területén hétfő estig:

-----
 elszórt csapadék
 eleinte borult idő lesz és többfelé várható eső, keleten kisebb havazás is. holnap nyugat felől lassanként fölszakad a felhőzet és egyre inkább hózáporok fordulnak elő. éjszaka több helyen várható köd.

az északnyugati szél holnap napközben időnként megélénkül, néhol megerősödik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -3, 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 1 és 6 fok között alakul. /mti/

mz hgy

17.51 020183 0623

-.-

sb0039 4 130 mtib1045

budapestre érkezett a kanadai külkereskedelmi államminiszter

1983. január 2. - veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására vasárnap hivatalos látogatásra magyarországra érkezett gerald reagan kanadai külkereskedelmi államminiszter, aki a két ország gazdasági együttműködéséről folytat tanácskozást. /mti/

sz/ág/s jf hgy

20.33 020183 0344

-.-

sb0040 4 180 mtib1047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. január 2.

sb0001 a történelmi tragédiától /1. rész/
 sb0002 a törvénelmi tragédiától /2. rész/
 sb0003 új könyvek a móra kiadónál
 sb0004 bevált a sürgősségi /1. rész/
 sb0005 bevált a sürgősségi /2. rész/
 sb0006 társulás a gyenge tsz-ek ...
 sb0007 milliárdos a megtakarítás /1. rész/
 sb0008 milliárdos a megtakarítás /2. rész/
 sb0009 műhelyek és lakások - Lomtárak
 sb0010 több papír - kevesebb import
 sb0011 anyagtakarékossági pályázat
 sb0012 készülnek a ...
 sb0013 állategészségügyi jogszabályok
 sb0014 a mtesz nemzetközi ...
 sb0015 biztos piaca van a tungstram ...
 sb0016 a rába legsikeresebb éve
 sb0017 tulteljesítették az ...
 sb0018 új jogszabályok /1. rész/
 sb0019 új jogszabályok /2. rész/
 sb0020 új jogszabályok /3. rész/
 sb0021 új jogszabályok /4. rész/
 sb0022 új jogszabályok /5. rész/
 sb0023 elhunyt bodnár piroska
 sb0024 téli munka a baranyai földeken
 sb0025 időjárásjelentés
 sb0026 tanácsi szolgáltató irodák
 sb0027 teflon bevonatu acél
 sb0028 tisztítják a barlangfürdőt
 sb0029 nyiregyházi otthonalapítók
 sb0030 gyermekrajz kiállítás
 sb0031 halálos balesetek
 sb0032 új városi rendőrkapitányságok
 sb0033 az év első munkanapján... /1.rész/
 sb0034 az év első munkanapján... /2.rész/
 sb0035 az év első munkanapján... /3.rész/

/folyt.köv./

er -

20.38 020183 1314

4

-.-

bel

- 32 -

1983.01.02.

sb0041 4 180 mtib1048

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0036 tüzesetek
sb0037 németh mihály kiállítása
sb0038 időjárásjelentés
sb0039 budapestre érkezett...
sb0040 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0041 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: izsák erika
koronczay emil
halasi györgy

- v é g e -

/mti/

s hgy
20.38 020183 0474

M

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. január 3.

bel

h é t f ő

sb0001 4 150 mtib1001

felmérés a műemlékké nyilvánítható legújabbkori építészeti alkotásokról

1983. január 3. - az építésügyi és városfejlesztési minisztérium irányításával megkezdődött a legújabbkori építészeti és történeti értékeket őrző épületek felmérése. kiválasztják a legbecsesebbeket, s gondoskodnak arról, hogy megkapják a műemlékeket, a műemlékjellegű és a városképi jelentőségű épületeket megillető rangot és védettséget. a századforduló táján és elsősorban a két világháború között épült alkotásokat veszik számba, köztük a szecesszió és az eklektika, majd a megújuló modern építészeti stílusjegyeit hordozó épületeket. a felméréssel nem jutnak el napjaink építészeti alkotásaihoz, mert kellő történeti távlat szükséges a műemlékjelleg megítéléséhez.

az országos műemléki felügyelőség elsősorban azokat a legújabbkori épületeket nyilvánítja műemlékké, amelyeknek alkotói uttörő jellegű kezdeményezésekkel gazdagították a magyar építészetet. védetté nyilvánítják a történelmileg legbecsesebb munkásmozgalmi, -agár- és ipari emlékeket.

ám városainknak, falvainknak a nemzeti megbecsülésre érdemes létesítmények mellett jónéhány olyan épülete van, amelynek egy adott körzetben, vagy a településen van kiemelkedő jelentősége, s ezért érdemli meg, hogy a tanács saját rendeletben gondoskodjon a védelméről, megőrzéséről. budapesten például az országos műemléki felügyelőség az emlékezetes vekerle-telep főtéri épületét védi, s a